

ANALÝZA POŘADŮ
„20 MINUT RADIOŽURNÁLU“ A
„PRO A PROTI“
VE 3. ČTVRTLETÍ 2016

Český rozhlas

Mgr. Martina Gallíková

26. 4. 2017

www.focus-agency.cz

I. ZADÁNÍ, CÍL A DESIGN ANALÝZY

- **cílem analýzy** bylo popsat, nakolik si ČRo počínal v souladu s povinnostmi média veřejné služby uvedenými v *Zákoně 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu* a v *Kodexu Českého rozhlasu*
- základní vymezení
 - **Dvacet minut Radiožurnálu**
 - **Pro a Proti**
 - období **1. 7. - 30. 9. 2016**
- **A/** Nakolik **témata pořadů a prostor věnovaný jednotlivým tématům korespondovaly** s aktuálním společenským a politickým děním?
- **B/** Byly adekvátně a správně uváděny **afiliace pozvaných respondentů**?
- **C/** Dopouštěli se kmenoví žurnalisté ČRo při reprezentaci dané problematiky **věcných či profesních pochybení**?
- Pro naplnění výzkumných cílů byla jako klíčový výzkumný nástroj zvolena **metoda explorativní obsahové analýzy, respektive její kvantitativní i kvalitativní verze**

II. TEMATICKÁ AGENDA

- Analýza tematické agendy se v chronologickém sledu po jednotlivých týdnech pokusila **rekonstruovat hlavní témata**, která rezonovala v rámci společensko-politické debaty 3. čtvrtletí roku 2016.
- Důležitost jednotlivých témat byla posuzována na základě jejich **editoriální relevance** – tedy na základě toho, kolik prostoru jim bylo poskytnuto ve zpravodajství vybraných referenčních médií.
- Vzhledem k tomu, že editoriální relevance byla posuzována na základě článků a reportáží ze zpravodajství, a oba sledované pořady Českého rozhlasu jsou publicistického charakteru, docházelo někdy k opožděnějšímu objevení tématu v pořadech Českého rozhlasu. Zjednodušeně řečeno, jejich formát neumožňoval tak promptní reakci, jako tomu bývá v případě zpravodajství.
- 13 týdnů, v každém z týdnů průměrně 222 zpravodajských reportáží či příspěvků, ale pouze 5 vysílání pořadu Českého rozhlasu.
- Detailní chronologická analýza **neodhalila v průběhu jednotlivých týdnů diskrepance** mezi tématy mediovanými ve sledovaných pořadech Českého rozhlasu a tématy strukturujícími veřejnou respektive mediální debatu. Nedošlo tedy k situaci, kdy by vybrané pořady Českého rozhlasu nevěnovaly hlavním tématům žádné vysílání.

TEMATICKÁ AGENDA

- ⌋ Za **největší kauzy či témata** celého sledovaného období lze označit:
 - ⌋ OKD, Vítkovice Power Engineering
 - ⌋ reorganizace policie
 - ⌋ lex Babiš
 - ⌋ islamistické útoky v Evropě (Německo, Francie, Belgie)
 - ⌋ Turecko a pokus o státní převrat
 - ⌋ Brexit
 - ⌋ MFF Karlovy Vary
 - ⌋ letní olympiáda v Riu
 - ⌋ uprchlická krize, migrační politika, souvislost útoků s uprchlíky, otázky bezpečnosti
 - ⌋ nadcházející americké prezidentské volby

- ⌋ Všem tématům tohoto výčtu se vybrané pořady Českého rozhlasu věnovaly v rozsahu a způsobem, jaký odpovídá formátu jejich vysílání.

III. AFILIACE HOSTŮ

Dvacet minut Radiožurnálu

- **59 vysílání pořadu 64 hostů**
 - V naprosté většině pořadů byl do studia pozván host pouze jeden, pořady tak měly charakter dlouhé diskuse jednoho moderátora s jedním pozvaným respondentem. Ve třech případech se pak jednalo v průběhu vysílání o kratší rozhovory se dvěma nebo třemi hosty.
- Kontrola uváděných afiliací neodhalila žádné závažnější problémy či pochybení.
- Ve vysílání ze dne 19. 8. 2016 – „bronzová medailistka Barbora Špotáková“
- **Nelze hovořit o uvedení chybné afiliace** respondenta, a usuzovat tak na moderátorské pochybení. Obecně moderátoři pořadu Dvacet minut postupovali při uvádění afiliací hostů **precizně, korektně a tak, aby posluchač byl s hostem a důvodem výběru hosta k dané problematice**, které se vysílání věnovalo, dostatečně obeznámen.
- Detailní chronologický přehled hostů a jejich afiliací uvedených moderátorem v rámci jednotlivých vysílání je součástí analýzy.

AFILIACE HOSTŮ

Pro a proti

- 66 relacích - 132 hostů
 - Vysílání bylo koncipováno vždy jako moderátorem vedená diskuse dvou názorových oponentů.
- Kontrola uváděných afiliací pozvaných hostů odhalila **drobné nepřesnosti, či spíše neúplnosti**.
- Jako **neúplné** představení hosta můžeme označit situace ze 4 vysílání.
 - V relaci ze dne 1. 9., Džamila Stehlíková (kromě jiného) představena jako „někdejší ministryně“ bez dalšího upřesnění.
 - Ondřej Liška ve vysílání ze dne 16. 9. představen jako „exministr“
 - Martin Bursík ve vysílání 29. 9. jako „bývalý ministr“
 - Jana Šír ve vysílání 19. 9. jako „analytika Fakulty sociálních věd“ bez uvedení příslušné univerzity či vysoké školy.
- Uvádění pouze jedné** (či pouze vybraných) afiliací, případně pouze k uvedení **obecné pozice** (filozof, historik, politolog, pedagog, psychopatolog, publicista, mediální konzultant...) bez bližší specifikace.
- V žádném z analyzovaných vysílání pořadu Pro a proti však nedošlo ze strany moderátorů k chybnému či nekorektnímu uvedení jednotlivých hostů, a výše zmíněné případy lze považovat spíše za náměty k interní redakční diskuzi.

IV. PROFESNÍ FAULY A POCHYBENÍ

◦ Sledované fauly a pochybení

- **nekorektní interpretace** (např. zkreslování, zveličování...) na straně moderátora
- **sugestivní otázky** (vkládání odpovědi do samotné otázky) moderátora
- **informační nepřipravenost** a/nebo **věcná nepřesnost** na straně moderátora
- **nepřesné odkazování na zdroj** (odkaz na zdroj neuveden nebo uveden nepřesně) na straně moderátora
- **neschopnost moderátora korigovat "fauly"** (např. zesměšňování či užití vulgarizmů) na straně diskutujících
- **neovládnutí emocí** moderátora (ironie, sarkasmus, zesměšňování)
- zjevné projevy moderátora **de/favorizující** hosta, politickou stranu/ či politika nebo politický/hodnotový proud
- **nekorektní interpretace dat z výzkumu** veřejného mínění ze strany moderátora (nejsou uvedeny parametry a kontext výzkumu: sběr dat, velikost vzorku, znění položených otázek, přeceňování jednoho měření jako by šlo o trend, neopravení nekorektní interpretace hostů pořadu)
- **stereotypizace** ze strany moderátora (uplatňování předsudků a stereotypů vůči národnostem, etnickým či jiným skupinám)
- **ztráta nestrannosti** moderátora (prezentování vlastních názorů, hodnocení či domněnek)

PROFESNÍ FAULY A POCHYBENÍ

Dvacet minut Radiožurnálu

9 moderátorů

- ◊ Karolína Koubová (21 vysílání)
- ◊ Helena Šulcová (18 vysílání)
- ◊ Petr Dudek (9 vysílání)
- ◊ Jan Pokorný (5 vysílání)
- ◊ Jana Klímová (2 vysílání)
- ◊ Pavel Novák, Janek Kroupa, Petr Vavrouška a Vojtěch Berger (1 vysílání)

- ◊ Nejčastěji se vyskytující pochybení lze označit **problém nedostatečného či nepřesného odkazování se na zdroj.**
- ◊ V několika případech se pak moderátoři dopustili **nekorektní interpretace**, pokládání **sugestivních otázek, nekorigování faulů** ze strany hosta, **neovládnutí emocí** či **prezentování vlastních domněnek.**
- ◊ V případě zjištěných pochybení se jednalo spíše o individuální případy (jednotlivé moderátorské promluvy – kdy se pochybení vyskytlo například pouze v rámci jedné otázky).

PROFESNÍ FAULY A POCHYBENÍ

4 moderátoři

- Veronika Sedláčková (30 vysílání)
- Renata Kalenská (29 vysílání)
- Tomáš Pavlíček (7 vysílání)
- Lucie Vopálenská, která moderovala pouze jedno vysílání.

Nejčastěji se vyskytujícím pochybením bylo **nedostatečné či nepřesné odkazování na zdroj.**

I zde se pak moderátoři v některých případech dopustili **nekorektních interpretací, pokládání sugestivních otázek, ale i informační nepřipravenosti.** Další pochybení se vyskytovala spíše marginálně.

Diskuse 14. 9. 2016, kterou moderovala Veronika Sedláčková, a které se zúčastnili Jaroslav Faltýnek (za hnutí ANO) a František Laudát (za TOP 09 a Starosty).

V. ZÁVĚR

- ◊ **HVO: Postupoval Český rozhlas v rámci vybraných pořadů ve sledovaném období v souladu s povinnostmi média veřejné služby uvedenými v Zákoně 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu a v Kodexu Českého rozhlasu?**
- ◊ **A/ Témata pořadů a prostor věnovaný jednotlivým tématům korespondovaly** s aktuálním společenským a politickým děním.
- ◊ **B/ Afiliace pozvaných respondentů** byly uváděny **adekvátně a správně**
- ◊ **C/ Kmenoví žurnalisté ČRo** se při své práci **dopouštěli** dílčích **věcných či profesních pochybení**.

DĚKUJEME ZA POZORNOST

Česká republika

FOCUS - Marketing & Social Research

Vrchlického sad 4
602 00 Brno
tel.: +420 532 191 470
fax: +420 532 191 475

e-mail: info@focus-agency.cz
www.focus-agency.cz

Slovenská republika

FOCUS - Marketing & Social Research

Sládkovičova 4
810 00 Bratislava
tel.: +421 252 931 366
fax: +421 252 931 378

e-mail: info@focus-research.sk
www.focus-research.sk

Dáváme datům smysl

... již více než 20 let!